

Relacions internacionals de l'Àsia Oriental

Codi: 101526
Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500244 Estudis d'Àsia Oriental	OB	3	2
2503778 Relacions Internacionals	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Gustavo Pita Céspedes
Correu electrònic: Gustavo.Pita@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Gustavo Pita Céspedes

Prerequisits

Per a fer un seguiment adient de l'assignatura, cal haver assimilat els utilitatges propis de les Relacions Internacionals de l'assignatura de primer curs. Com a manuals de lectura prèvia es recomana:

Barbé, Esther. 2007. *Relaciones Internacionales*. Madrid: Tecnos.

Baylis, John, i Smith, Steve. 2016. *The Globalization of World Politics. An introduction to internacional relations*. Oxford: Oxford University Press.

D'altra banda, atès que la majoria de les lectures seran en anglès, és absolutament necessari un nivell adient de comprensió lectora d'aquest idioma per a un bon seguiment tant de les lectures obligatòries com de les complementàries. Sense aquest coneixement, no és possible fer un seguiment real.

Objectius

Qualsevol especialista de l'Àsia Oriental ha de tenir una idea clara de quina és la naturalesa de les relacions de la regió, especialment el cas de la Xina, el Japó, la Península de Corea, i l'actor extern per excel·lència, els Estats Units.

Un estudi en profunditat ens permet entendre que els països de la zona no només estan immersos en conflictes fronterers o marítims, sinó que també han iniciat dinàmiques de cooperació.

L'objectiu principal és analitzar l'evolució des de l'inici de la guerra freda de tots aquells elements que conformen la realitat actual de la zona. Per entendre el present, hem de ser capaços de comprendre l'evolució de la zona des de la seva dimensió històrica: la inserció de la regió en el conflicte entre Est i Oest, l'aparició de nous Estats arran del procés de descolonització, i el lloc d'Àsia en el complex sistema internacional de postguerra freda.

Competències

Estudis d'Àsia Oriental

- Actuar seguint un codi deontològic propi de la pràctica professional.
- Comparar i valorar críticament els diferents entorns socials en l'àmbit de l'Àsia oriental.
- Conèixer i comprendre la política i les relacions internacionals d'Àsia Oriental.
- Conèixer i utilitzar els recursos de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) per recopilar, elaborar, analitzar i presentar informació en relació amb els estudis de l'Àsia oriental.
- Conèixer la història, els valors, les creences i les ideologies de l'Àsia oriental per comprendre i valorar críticament temes socials, fenòmens i processos relacionats amb la regió.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Resoldre situacions de conflicte.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Treballar en equip en un context internacional multilingüe i multicultural.
- Vetllar per la qualitat del propi treball.

Relacions Internacionals

- Analitzar la societat internacional i la seva estructura, així com entendre la rellevància en els problemes de la vida real i la pràctica professional.
- Analitzar la estructura i el funcionament de les institucions i organitzacions internacionals (polítiques, econòmiques, de seguretat i militars, mediambientals, de desenvolupament i ajuda demergència), tant a l'àmbit universal com al regional, amb particular èmfasi en la Unió Europea, a partir de casos reals i/o simulats.
- Aprehendre i analitzar els impactes del procés de globalització als sistemes polítics domèstics, i al comportament dels actors polítics i els ciutadans.
- Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar les diferents eines d'anàlisi del sistema internacional contemporani, i dels seus subsistemes funcionals i regionals o geogràfics.

Resultats d'aprenentatge

1. Actuar seguint un codi deontològic propi de la pràctica professional.
2. Analitzar el funcionament dels subsistemes internacionals regionals i funcionals, la seva estructura i dinàmica i les tendències evolutives presumibles.
3. Analitzar els rols, en clau històrica i comparada, dels diferents actors de les grans àrees regionals.
4. Analitzar les polítiques i les respostes als impactes de la globalització, establint-ne les diferències i les semblances, en cadascun dels estats dels subsistemes regionals estudiats.
5. Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
6. Avaluat els resultats obtinguts en el procés de cerca de la informació per documentar-se i actualitzar els coneixements de ciències polítiques, economia i sociologia.
7. Comparar críticament entre si les evolucions de les grans àrees regionals que s'aborden en la matèria.
8. Comparar i valorar críticament els diferents entorns socials en l'àmbit de l'Àsia oriental.
9. Conèixer i comprendre la política i les relacions internacionals d'Àsia Oriental.
10. Conèixer la història, els valors, les creences i les ideologies de l'Àsia oriental per comprendre i valorar críticament temes socials, fenòmens i processos relacionats amb la regió.

11. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
12. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
13. Explicar les característiques de cadascun dels subsistemes regionals estudiats, les traces de canvi i de continuïtat en clau històrica i comparada, així com el paper que juguen els diversos actors estatals i no estatals en cada subsistema.
14. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
15. Identificar les institucions i les organitzacions internacionals rellevants en cada subsistema regional (Orient Mitjà, Àsia oriental, Amèrica Llatina) i analitzar-ne els rols i l'actuació, en funció de l'assignatura.
16. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
17. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
18. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
19. Resoldre situacions de conflicte.
20. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
21. Treballar en equip en un context internacional multilingüe i multicultural.
22. Utilitzar eines diferents per a fins específics en el camp de les ciències polítiques, l'economia i la sociologia.
23. Utilitzar la terminologia específica de ciències polítiques, economia i sociologia.
24. Valorar críticament els impactes de la globalització en diferents àmbits: seguretat, medi ambient, drets humans, migracions i pau.
25. Vetllar per la qualitat del propi treball.

Continguts

Tema 1. Introducció a l'estudi de les Relacions Internacionals a l'Est Asiàtic.

Tema 2. La creació de l'ordre bipolar a l'Àsia Oriental.

- 2.1 L'ordre regional asiàtic durant la guerra freda.
- 2.2 La creació de la República Popular de la Xina i el seu impacte en l'ordre regional.
- 2.3 L'ocupació del Japó i la creació d'un nou actor del sistema regional.
- 2.4 La divisió de la Península de Corea.

Tema 3. L'evolució de la Guerra Freda.

- 3.1 La diplomàcia triangular.
- 3.2 El Japó i la inserció en el sistema regional asiàtic: el sistema de vol de les oques i la Doctrina Fukuda.
- 3.3 La Doctrina Nixon i el seu impacte en l'ordre regional.
- 3.4 La fi de la guerra freda i la configuració d'un nou ordre.

Tema 4. L'ordre de postguerra freda.

- 4.1 La reemergència de la Xina
- 4.2 La "normalització" del Japó com a actor del sistema internacional
- 4.3 La presència dels Estats Units
- 4.4 La Península Coreana i la diplomàcia nuclear de Corea del Nord.

Metodologia

La docència d'aquesta assignatura es basa en 5 components:

- El material docent, els apunts i les lectures obligatòries, que estaran disponibles els primers dies de classe.
- Les classes presencials.
- El treball escrit.
- Les tutories presencials o virtuals (per correu electrònic).
- La participació en els "Debats" de l'assignatura.

Per a què funcioni correctament, aquesta docència requereix un seguiment regular i acumulatiu per part de l'alumne. Cal seguir l'ordre de lectures i d'activitats que consta al material docent de l'assignatura. Aquest material proposa un desenvolupament ordenat i coordinat del temari de l'assignatura, que vol facilitar l'assimilació i la comprensió dels continguts de la mateixa. Per tant, és molt important seguir i mantenir el ritme de presentació del material docent establert.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe magistral	44,5	1,78	1, 9, 12, 19, 20, 21, 22, 23
Tipus: Autònomes			
Lectura dossier	84,5	3,38	1, 9, 11, 12, 20, 21, 22, 23, 25

Avaluació

1. Treball

En primer lloc, l'estudiant haurà de realitzar un **treball** pautat i col.laboratiu en grups de dos.

L'extensió màxima del treball és de **4.000 paraules**.

2. Controls i activitats en grup

Control 1: Tema 2 i Tema 3

Control 2: Tema 4

3. Seminari

Així mateix, l'estudiant haurà d'atendre un seminari que es realitzarà a classe sobre una sèrie de lectures del Tema 1. L'exercici resultant el realitzaran col·lectivament els alumnes en grups.

No hi haurà canvis ni alteracions en les dates dels exàmens i activitats per la qual cosa és responsabilitat de l'estudiant reservar amb antelació aquests tres dies per fer les proves i anotar les dates que el professor proposarà a l'inici del semestre.

Altres consideracions

La informació sobre l'avaluació, el tipus d'activitat d'avaluació i el seu pes sobre l'assignatura és a títol informatiu. El professor responsable de l'assignatura la concretarà en començar-ne a impartir la docència.

Revisió

En el moment de lliurar la qualificació final prèvia a l'acta, el docent comunicarà per escrit una data i hora de revisió. La revisió de les diverses activitats d'avaluació s'acordarà entre el docent i l'estudiant.

Recuperació

Podran accedir a la recuperació els estudiants que s'hagin presentat a activitats el pes de les quals equivalgui a un 66,6% (dos terços) o més de la qualificació final i que hagin tret una qualificació mitjana ponderada de 3,5 o més.

L'estudiant es presentarà exclusivament a les activitats o proves no presentades o suspeses. En cap cas es podrà recuperar nota mitjançant una prova final equivalent al 100% de la nota.

En el moment de lliurar la qualificació final prèvia a l'acta de l'assignatura, el docent comunicarà per escrit el procediment de recuperació. El docent pot proposar una activitat de recuperació per a cada activitat suspesa o no presentada o pot agrupar diverses activitats en una sola.

Consideració de "no avaluable"

S'assignarà un "no avaluable" quan les evidències d'avaluació que hagi aportat l'estudiant equivalguin a un màxim d'una quarta part de la qualificació total de l'assignatura.

Irregularitats en les activitats d'avaluació

En cas d'irregularitat (plagi, còpia, suplantació d'identitat, etc.) en una activitat d'avaluació, la qualificació d'aquesta activitat d'avaluació serà 0. En cas que es produeixin irregularitats en diverses activitats d'avaluació, la qualificació final de l'assignatura serà 0.

S'exclouen de la recuperació les activitats d'avaluació en què s'hagin produït irregularitats (com ara plagi, còpia, suplantació d'identitat). Es considera com a "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a, i com a "plagi" el fet de presentar part o tot un text d'un autor com a propi, és a dir, sense citar-ne les fonts, sigui publicat en paper o en forma digital. En el cas de còpia entre dos estudiants, si no es pot saber qui ha copiat qui, s'aplicarà la sanció a ambdós.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova 1 (Tema 2 i 3)	25%	2	0,08	3, 6, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 22, 23
Prova 2 (Tema 4)	20%	2	0,08	1, 3, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 22, 23, 25
Seminari (Tema 1)	20%	2	0,08	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
Treball escrit	35%	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25

Bibliografia

Acharya, Amitav. 2003. «Will Asia's Past Be Its Future?» *International Security* 28(3): 149-164.

Acharya, Amitav and Buzan, Barry (eds.). 2010. *Non-Western International Relations Theory-Perspectives on and beyond Asia*. London and New York: Routledge.

- Barbé, Esther. 2008. *Relaciones Internacionales*. Madrid: Tecnos.
- Baylis, John, and Smith (eds.). 2011. *The Globalization of World Politics. An Introduction to International Relations*. Oxford: Oxford University Press.
- Beeson, Mark, and Stubbs, Richard. 2012. *Routledge Handbook of Asian Regionalism*. London and New York: Routledge.
- Buzan, Barry. 2010. «China in International Society: Is 'Peaceful Rise' Possible?» *Chinese Journal of International Politics* 3(1): 5-36.
- Connors, Michael K., Davison, Rémy and Dosch, Jörn. 2012. *The New global politics of the Asia Pacific*. London: Routledge.
- Miller, Alice Lyman and Wilch, Richar. 2011. *Becoming Asia: Change and Continuity in Asian International Relations Since World War II*. Stanford: Stanford University Press.
- Feng, Huiyun. 2009. «Is China a Revisionist Power?» *Chinese Journal of International Politics* 2(3): 313-334.
- Friedberg, Aaron. 2004. «Will Europe's Past be Asia's Future?», *International Security*, Vol. 28, No. 3, pp. 149-164
- Golden, Seán. 2012. *China en perspectiva. Análisis e interpretacions*, Barcelona: Edicions Bellaterra.
- Ikenberry, G. John. 2008. «The Rise of China and the Future of the West. Can Liberal System Survive?». *Foreign Affairs* 87(1): 23-37.
- Ikenberry, G. John; Mastanduno, Michael (eds.). 2003. *International Relations Theory and the Asia-Pacific*. New York: Columbia University Press.
- Kang, David. 2010. *East Asia before the West. Five Centuries of Trade and Tribute*. New York: Columbia University Press.
- Kang, David. 2007. «Power, Interests, and Identity in East Asian International Relations, 1300 to 1900». En *China Rising. Peace, power and order in East Asia*, New York: Columbia University Press.
- Katzenstein, Peter J. 2008. «Japan in the American Imperium: Rethinking Security». *The Asia-Pacific Journal: Japan Focus*. http://www.japanfocus.org/-Peter_J_-Katzenstein/2921.
- Kissinger, Henry. 2001. *Diplomacia*. Madrid: Fondo de Cultura Económica.
- Kissinger, Henry. 2012. *China*. Barcelona: Debate.
- Mearsheimer, John. J. 2001. *The Tragedy of Great Power Politics*. New York: W.W. Norton.
- López i Vidal, Lluç. 2010. *Manual de política exterior japonesa*. Barcelona: Editorial UOC.
- Qin Yaqing. 2005. «Core Problematic of International Relationship Theory and the Construction of a Chinese School», *Social Sciences in China*, vol. 26, n.º 4, pp. 62-72.
- Qin Yaqing. 2007 «Why Is There No Chinese International Relations Theory», *International Relations of the Asia-Pacific*, vol. 7, n.º 3, pp. 313-340.
- Qin, Yaqing 2009 «Relationality and Processual Construction: Bring Chinese Ideas into International Relations Theory», *Social Sciences in China*, vol. 30, n.º 4, pp. 5-20.
- Qin, Yaqing. 2012. «Cultura y pensamiento global: una teoría china de las relaciones internacionales», *Revista CIDOB d'Afers Internacionals*, n.100, p. 67-90.
- Ramo, Joshua Cooper. 2004. *The Beijing Consensus*. London: The Foreign Policy Centre. <<http://fpc.org.uk/fsblob/244.pdf>>.

Sodupe, Kepa. 2003. *La teoría de las Relaciones Internacionales a comienzos del siglo XXI*. Zarautz: Argitaipen Zerbitzua Euskal Herriko Unibertsitatea.

Wang Hui, 2011. *The Politics of Imagining Asia*. Cambridge: Harvard University Press.

Yeo, Lay Hwee, i Lluc López i Vidal. 2008. «Regionalism and Interregionalism in the ASEM Context. Current Dynamics and Theoretical Approaches». *Documentos CIDOB Asia* (23): 1-76.

Zhang, Feng. 2009. «Rethinking the 'Tribute System': Broadening the Conceptual Horizon of Historical East Asian Politics». *Chinese Journal of International Politics* 2: 597-626.

Zhao Tingyang. 2006. «"Credit" Human rights: A Non-Western Theory of Universal Human Rights», *Social Sciences in China*, vol. 4, pp. 14-26.

Zhao Tingyang. 2006. «Rethinking Empire from a Chinese Concept of "All-under-Heaven (Tianxia)"», *Social Identities*, vol.12, n.º1, pp. 29-41.

Zhao Tingyang. 2009. «A Political World Philosophy in Terms of "All-under-heaven (Tian-xia)"», *Diogenes*, n.º 221, pp. 5-18.

Zorgbibe, Charles. 1997. *Historia de las Relaciones Internacionales 2. Del Sistema de Yalta hasta nuestros días*. Madrid: Alianza Universidad.